

effektiv og forstandig Ordning af hele dette ret betydelige Spørgsmaal.

Jeg anbefaler derfor Lovforslaget paa det bedste til velvillig Behandling i det Udvalg, som formentlig vil blive nedsat.

Sigvald Olsen: I Samlingen 1897—98 blev der ad privat Vej her i Tinget indbragt et Forslag angaaende denne Sag, vi nu behandle. Jeg havde den Gang Lejlighed til at opholde mig noget ved de Forhold, som Stenfiskerne rundt om i Landet lide under. Det har vist sig, at Loven af 23. Januar 1862 mange Steder bliver benyttet saaledes af Ejerne eller Brugeren, at de nedlægge Forbud mod at borttage Sten, Ler, Sand og Grus fra Strandbredden og fra Stranden, og dette bidrog til, at Stenfiskerne blev hindrede i deres Erhverv. For saa vidt dette Forbud blev nedlagt for at sikre Kysten, for at sikre Samfundseje, var der aldeles ikke noget at sige dertil, saa var det fuldstændig korrekt, og det glæder mig, at dette Forslag i Princippet netop gaar den Vej at sikre Samfundseje. Men den Lov, der nu gælder, bliver — det gjorde jeg ogsaa opmærksom paa den Gang — benyttet ikke til at beskytte Samfundseje, men for at beskytte Særinteresser. Det var saaledes, at en stor Godsejer, en Greve, der ejede en meget lang Kyststrækning, havde faaet nedlagt Forbud til Beskyttelse af denne Strækning, men til Trods for, at dette Forbud jo var nedlagt for at beskytte Kysten, viste det sig, at vedkommende i stor Udstrækning lod borttage Sten, Ler, Sand og Grus til eget Brug. Der var i øvrigt Steder paa denne Kyststrækning, hvor Stenfiskerne kunde paavise, at en stor Del af den stadig væk var belagt med et stort Lag Tang, hvoraf det jo fremgik, at der ikke blev skyllet noget bort fra Kysten, men tværtimod blev skyllet noget op paa den. Men ikke des mindre var Forbudet nedlagt, og de fattige Stenfiskere maatte undlade at udføre deres Erhverv paa den omtalte Kyststrækning.

Dernæst er der ogsaa saadanne Forhold, som jeg oplyste, at mangen en Ejer eller Bruger af Kyststrækninger rent ud sagde til Stenfiskerne: Ja, hvad ville I give os for ikke at nedlægge Forbud? Og det er bevist, at adskillige af Stenfiskerne have betalt den vedkommende fra 50 til 100 Kr. aarlig for at faa Lov til at fiske, med andre Ord, for at disse Ejere skulde undlade at nedlægge Forbud. At dette ikke har været den nugældende Lovs Mening, er en Selvfølge, men da Loven nu

gør det til en privat Politisag at forfølge Overtrædelser af et nedlagt Fredningsforbud, er det ganske naturligt, at Ejeren eller Brugeren, som skulde anlægge Sag mod sig selv og fremme den ved privat Søgmaal, undlader det, og ingen kan saa ramme ham, han er i sin juridiske Ret, naar han optager de Sten o. s. v., som han har været med til at nedlægge Forbud imod, at andre, der dreve Erhverv som Stenfiskere, maa optage.

Jeg tager dog vist neppe fejl, naar jeg siger, at den nærmere Anledning til, at dette Lovforslag nu er forelagt for Folketinget af den højtærede Landbrugsminister — hvad jeg takker ham for, jeg synes, det er overordentlig betimeligt — er vel det Skred, som har fundet Sted ovre ved Møens Klint. Og det er jo heller ikke saa mærkværdigt, hvis det er saa, for enhver, som har haft Lejlighed til at se Møens Klint og beundre de Naturskønheder, der ere derovre, er vist enig med mig i, at det i høj Grad vilde være et Uheld for hele vort Land, ifald denne Naturskønhed, som findes derovre ved Klinten, skulde gaa ned i Havet.

Imidlertid kunde jeg ønske her at sige et Par Ord netop i Anledning af de Ødelæggelser, der have fundet Sted ved Møens Klint. Vi have just i Dag — ret længe har jeg ikke haft Lejlighed til at kigge det igennem — fundet omdelt paa vore Pladser dels et lille Hæfte, et Særtryk af en Avisartikel af Museumsinspektør Hintze, og dels et større Hæfte, der indeholder et Foredrag af samme Mand angaaende Møens Klint, holdt paa et Møde, hvor forskellige interesserede have været til Stede. Det fremgaar af nogle Udtalelser, der ere fremsatte paa dette Møde — de ere ikke fremsatte af Museumsinspektør Hintze, men af andre —, at man i Særdeleshed vil give Stenfiskerne Skyld for det Skred, der fandt Sted. Jeg tror efter de Oplysninger, der ere givne mig, at det ikke er rigtigt, og ihvorvel der maaske ogsaa fra deres Side kan være optaget mere af Sten og deslige, end tilraadeligt er, saa vil jeg dog bemærke, at Forholdet jo er det, at Ejerne af de to Godser, Klintholm og Liselund, have ladet en Arbejdsstyrke paa 20—30 Mand daglig paa den Tid af Aaret, hvor dette Arbejde finder Sted, opsamle de saakaldte Rullesten ved Klintens Fod. Og ærede Medlemmer ville forstaa, at naar en saa stor Arbejdsstyrke som den, jeg nævnedes, har været i Virksomhed, maa der sikkert være optaget og solgt Rullesten i Favnevis til Cement-